

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/186840,13-Slaska-Brygady-Obrony-Terytorialnej-ma-juz-5-lat.html>
17.05.2024, 22:07

13. Śląska Brygady Obrony Terytorialnej ma już 5 lat

Patronem jednostki jest ppłk. dypl. Tadeusz Puszczyński ps. „Konrad Wawelberg”.

16 czerwca 2023 r. 13. Śląska Brygada Obrony Terytorialnej świętuje piątą rocznicę istnienia. Patronem jednostki jest ppłk. dypl. Tadeusz Puszczyński ps. „Konrad Wawelberg”.

Tadeusz Puszczyński ps. „Konrad Wawelberg” (1895-1939), podpułkownik dyplomowany Wojska Polskiego, legionista, peowiak, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, w czasie III powstania śląskiego dowódca „Grupy Destrukcyjnej Wawelberga”, prekursor polskich oddziałów dywersyjnych.

Przed I wojną światową członek polskich organizacji niepodległościowych. Od 1914 r. w Legionach Polskich. Od 1915 r. w Polskiej Organizacji Wojskowej; trzy lata później Komendant Naczelny POW okupacji austriackiej. W listopadzie 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego, ranny w wojnie polsko-bolszewickiej. Od sierpnia 1920 r. w POW Górnego Śląska. Organizował i szkolił oddziały dywersyjne.

Nocą 2 /3 maja 1921 r. kapitan Puszczyński jako dowódca „Grupy Destrukcyjnej Wawelberga” zasłynął przeprowadzeniem udanej akcji dywersyjnej o kryptonimie „Mosty”, która poprzedziła wybuch III powstania śląskiego paraliżując działania niemieckie.

Do 1927 r. w Oddziale II Sztabu Generalnego WP. W 1929 r. ukończył Wyższą Szkołę Wojenną. W kolejnych latach w stopniu podpułkownika dyplomowanego pełnił m.in. funkcję szefa sztabu 12 Dywizji Piechoty. Od 1932 r. w sztabie Korpusu Ochrony Pogranicza, później dowódca kolejno Pułku KOP "Sarny", Brygady KOP "Polesie" oraz Pułku KOP „Snów”.

Plakat przedstawiający ppłk. dypl. Tadeusza Puszczyńskiego ps. „Konrad Wawelberg”, powstał we współpracy OBEN IPN Katowice ze 13. Śląską Brygadą Obrony Terytorialnej.

Pośmiertnie awansowany do stopnia pułkownika dyplomowanego. Odznaczony m.in. Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz czterokrotnie Krzyżem Walecznych.

22 grudnia 2022 r. dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach oraz płk Tomasz Białas, dowódca 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej podpisali porozumienie o współpracy.

Szkolenie pracowników Oddziału IPN w Katowicach przez żołnierzy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Fot. IPN

Szkolenie pracowników Oddziału IPN w Katowicach przez żołnierzy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Fot. IPN

Szkolenie pracowników Oddziału IPN w Katowicach przez żołnierzy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Fot. IPN

Porozumienie o współpracy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej z katowickim Oddziałem IPN. Fot. Krzysztof Łojko/IPN

Celami podjętego porozumienia są w szczególności: organizacja szkoleń z zakresu medycyny pola walki, taktyki oraz postaw strzeleckich, popularyzacja wyników badań naukowych oraz podejmowanie szeroko pojętych działań edukacyjnych, wystawienniczych i wydawniczych.

Plakat przedstawiający ppłk. dypl. Tadeusza Puszczyńskiego ps. „Konrad Wawelberg” powstał we współpracy ze 13. Śląską Brygadą Obrony Terytorialnej. Na plakacie umieszczono koloryzowane, archiwalne zdjęcie bohatera, opatrzone biogramem postaci, którego autorami są edukatorzy z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach.

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Katowicach od 2018 r. realizuje projekt [Galeria plakatu powstańczego](#). W ramach tego przedsięwzięcia przygotowywane są plakaty, przedstawiające sylwetki osób zaangażowanych w działania powstańcze i plebiscytowe na Górnym Śląsku po I wojnie światowej. Każdy z nich powstaje w formacie A2, w oparciu o archiwalną, koloryzowaną fotografię, opatrzoną krótkim biogramem. Wydruki dostępne są bezpłatnie w Przystanku Historia Centrum Edukacyjnym IPN w Katowicach im. Henryka

Sławika,, ul. św. Jana 10. Wersje cyfrowe plakatów można pobrać z internetowej strony edukacyjnej Instytutu Pamięi Narodowej.